

og vedtaget i det andet Thing. Jeg troer altsaa, at der ikke heri ligger nogen væsentlig Grund til at modsætte sig Sagens Fremgang.

Dernæst skal jeg blot kortelig fremstille, hvorledes Sagen egentlig i Realiteten fremstiller sig for mig; det vil maaskee være en Gjentagelse af, hvad der blev ytret af det ærede Medlem for Holbæk Amts 2den Valgfreds. Forholdet er dette, at den lovgivende Magt ikke ved dette Lovforslags Vedtagelse skaber Dplagshuse eller frembringer nogen saadan Institution; det er de Handlende, som skulle frembringe den, og det er de Handlende, som skulle fremskaffe de Frugter, som man venter sig af denne Indretning. Men de Handlende eller deres Repræsentanter mene, at en saadan Indretning dog ikke kan tribes under den nuværende privatrettlige Lovgivning, saaledes som den har udviklet sig hos os, men at der bør stee enkelte Undtagelser fra den gjældende Lovgivning. De komme altsaa til den lovgivende Magt, for at de kunne sættes istand til at begynde deres Foretagende; om dette iøvrigt i høi Grad vil fremme Omsætningen og derved hele Landets materielle Opkomst, derom tør jeg ikke have nogen begrundet Mening. Jeg for mit Vedkommende haaber det, men jeg tør ikke sige det med nogen Sikkerhed, og jeg haaber at det høie Thing for sit Vedkommende vil føle, at der vil være Ansvar forbundet med at nægte de Handlende Afgang til at begynde dette Foretagende. Jeg veed vel, at man siger, at Afgang ikke er nægtes for bestandig, det er kun een Session længere, at det varer, inden der bliver begyndt paa et saadant Foretagende, efter som det har viist sig, at Stemningen i det Hele har været for Loven. Dette er meget muligt, jeg tør ikke bestemt modsig det, men paa den anden Side kan jeg paastaae, at det netop er et Foretagende, hvorved det kommer an paa bestemte Tidconjuncturer, og at man ved at opsætte en saadan Sag let modvirker Sagens Fremme i det Hele taget, ligesom det heller ikke er viist, at de Forandringer, som i en senere Samling maatte blive vedtagne her, ville vinde Bifald i det andet Thing, eller at Forhandlingerne om Loven ville kunne blive tilendebragt i den maaskee korte Samling. Der vil derfor i ethvert Tilfælde finde en ikke ubetydelig Opsættelse Sted af Lovens

Krafttræden, hvis den ikke bliver vedtagen nu, og jeg troer ikke, at man bør paatage sig det deraf følgende Ansvar. Jeg indrømmer, at det Hele væsentlig er et Forsøg, man vil anstille, hvor der dog altid vil gives Midler til at modarbejde de uheldige Følger, der muligen maatte vise sig; men netop fordi det er et Forsøg, anseer jeg det for mindre magtpaaliggende, om ikke alle Enkeltheder ere udarbejdede saa nøiagtigt som fra flere Sider ønsket. Derhos maa jeg bemærke, at det viist nok har viist sig ved den tidligere Drøftelse, at de Forandringer, man ønsker, ere meget forskellige hos de forskellige Medlemmer, idet eet Medlem ønsker en Forandring i een Retning og et andet i en anden; dette er Noget, som sige Forsøg altid føre med sig. Det er min Mening, at man meget vel kan vove dette Forsøg nu, og at det meget godt kan gaae med denne Lov; der vil da senere under den praktiske Udførelse blive Leilighed til at rette Manglerne. Paa den anden Side vil det være forbundet med et Ansvar — jeg mener naturligtviis kun et moralsk Ansvar — nu at modsætte sig Lovens videre Fremme, efterat den har gennemløbet saa mange Stadier, som det her er Tilfældet.

Klein: For ikke at misforstaaes, skal jeg bemærke i Anledning af, hvad der er udtalt af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgfreds (Fenger) at jeg ikke er blandt dem, som ville stemme mod Loven. Jeg veed ikke, om den høitærede Minister sigtede til mig ved sin Ytring om, at han er bleven forundret over den Opposition, der nu var fremkommen mod Loven; i saa Tilfælde maa jeg bemærke, at jeg ikke har tilsigtet at reise nogen Opposition imod den, tværtimod udtalte jeg, at jeg anseer Loven for i det Væsentlige rigtigt affattet, og at jeg ligeledes troer, at den Institution, som her agtes indført, vil kunne virke heldigt. Jeg har kun beklaget, og det har jeg gjort i Sagens egen Interesse, at Forholdene stille sig saaledes, at Lovudkastet ikke har kunnet blive en saadan omhyggelig Drøftelse til Deel, som det ifølge Sagens Vigtighed forekommer mig at kunne fortjene, og det uden Hensyn til, at Sagen har været